

In de handel, op vergaderingen en tijdens andere bijeenkomsten zijn ze doorgaans op één hand te tellen: vrouwen. Hoe groot hun rol op veel agrarische bedrijven ook is, ze houden zich vaak schuil op de achtergrond. Onterecht, vinden ze bij Mulder Tulips in Rutten. Schoonzussen Ria en Geraldine Mulder tellen net zo hard mee als hun mannen. 'We doen het echt met z'n vieren en dat maakt ons bedrijf sterk.'

Tekst: Jeannet Pennings  
Fotografie: René Faas

**E**ind november zitten de bollen in de grond bij Mulder Tulips in de Noord-oostpolder. Op het bedrijf worden enkel voorjaarsgewassen geteeld - tulpen en narcissen - en dat betekent dat een rustige tijd aanbreekt. Een periode van schoonmaken, machineonderhoud, de broeierij bezoeken, netwerken en plannen schetsen voor het nieuwe jaar. "En al die dingen waar je in het drukke seizoen niet aan toe komt", vertellen Ria en Geraldine Mulder. "Je denkt altijd een stille tijd tegemoet te gaan, maar uiteindelijk vult zich dat vanzelf. En er hoort ook een vakantieperiode bij. Rond de kerst zijn we allemaal twee weken vrij." Het klinkt misschien raar, maar zo'n rustige tijd is volgens de dames nodig. De boog kan niet altijd gespannen zijn. "Bovendien heb je tijd nodig om met elkaar te praten. Niet dat we dat anders niet doen, integendeel, we spreken elkaar juist heel veel, maar dan vooral over het dagelijkse reilen en zeilen op de kwekerij."

### TULPENMINDED

Voor de grote zaken en belangrijke beslissingen kruipen de vrouwen met hun partners om tafel. "Wij runnen het bedrijf echt met z'n vieren en het is mooi dat de mannen ons destijds de ruimte gegeven hebben. Toen wij volledig in het bedrijf kwamen is de naam veranderd van P & T Mulder naar Mulder Tulips. Heel symbolisch." De P en T refereerden aan Pieter (de man van Geraldine) en Teun (de man van Ria). Samen vormen zij de vierde generatie binnen het bedrijf dat al in 1906 werd opgericht. "Onze schoonouders Ben en Truus zijn in 1984 van Breezand naar de Noordoostpolder verhuisd. Zij zagen hier bedrijfseconomisch meer kansen en wisten dat hun zoons erin verder wilden." Sindsdien bezit Mulder Tulips twee locaties aan de Hopweg in Rutten. Hier worden jaarlijks 80 hectare tulpen en 5 hectare narcissen verwerkt. Daarvan worden sinds drie jaar 2 miljoen bollen bij een collega-kweker op contract afgebroeid. "Wij zijn echt 'tulpenminded', daar ligt onze specialiteit. Met zo'n veertig cultivars kunnen klanten een volledig tulpenassortiment bij ons inkopen."

De passie voor tulpen kwam bij Ria al op jonge leeftijd opborrelen. "Ik heb vroeger tijdens vakanties in de bollen gewerkt, wat ik altijd al heel leuk vond. Dat ik uiteindelijk met een kweker getrouwd ben, moest zo zijn", lacht Ria. "Toen ik Teun leerde kennen, ben ik hier komen werken. Ondertussen zat ik op het meao. Toen ik die opleiding had afgerond, ben ik voor een verzekeringsmaatschappij op de debiteurenadministratie aan de gang gegaan. Pas in 2000 - toen Teun en ik op het bedrijf zijn gaan wonen - ben ik hier in het bedrijf gekomen."

.....  
'Het is belangrijk dat je  
elkaar respecteert en  
gebruik maakt van  
elkaars sterke punten'  
.....

De administratie en alles wat daarbij hoort, heb ik van mijn schoonmoeder overgenomen." Ria nam gelijk het volledige pakket voor haar rekening, tot de bedrijfsbegroting aan toe. "Dingen die de accountant voorheen deed, doe ik nu. Inmiddels hebben Teun en ik vier kinderen: Gijs (16), Anne (14), Martijn (10) en Maud (6). Met een bedrijf aan huis is dat goed te combineren."

### MEER TAKEN VRIJ

Het laatste kan schoonzus Geraldine beamen. Tot vijf jaar geleden had zij naast het bedrijf en gezin - met tweeling Jonas en Sarah (13) en dochter Roos (10) - ook haar eigen werk. "Op een gegeven moment werd dat echt te gek. 's Zomers hielp ik met veel plezier mee op het eigen bedrijf. De overstap zou dus logisch zijn, maar er was niet direct een duidelijke functie voor mij. Toen onze schoonouders nog een stap terug deden, veranderde dat. Er kwamen meer taken vrij, te veel voor Pieter, Teun en Ria alleen. In 2008 ben ik volledig in het bedrijf gekomen." Mulder Tulips was voor Geraldine



Geraldine (links) en Ria Mulder: 'Door eigen taken te

## 'Je kunt als

ne de eerste kennismaking met de bloembolensector. "Ik kom zelf van een fruitteeltbedrijf, maar mijn voorkeur ging uit naar bloemschikken. Uiteindelijk heb ik zeventien jaar als vakdocent gewerkt na de Stoas in Den Bosch te hebben afgerond." Een onderdeel van die opleiding was een stage in de productiesector. Via haar vader kwam Geraldine bij Mulder terecht waar ze de charmante Pieter tegen het lijf liep. Maar dat was niet het enige. "Ik belandde in de drukste tijd van het jaar en vond het gelijk ontzettend leuk. De verwerking gebeurt met heel veel mensen. Je vormt echt een team."

De reuring van het seizoen vindt Geraldine nog steeds het leukst. "Het personeel is helemaal



hebben, kunnen we daar ook helemaal voor gaan'

# vrouw heel veel betekenen'

mijn ding. Wij hebben drie vaste medewerkers en 's zomers in totaal zo'n honderd seizoensarbeiders: Tsjechen, Polen en scholieren. De verbondenheid met die mensen is heel groot en dat is fijn, want met z'n vieren redden wij het niet." Naast het personeel is Geraldine verantwoordelijk voor de administratie daarvan en de mestboekhouding. Samen met Ria wordt ook de nodige tijd gestoken in het onderhouden van de website. "Het is fijn dat we allemaal hele duidelijke taken hebben", vertellen de vrouwen. "Dat maakt dat we daar ook helemaal voor kunnen gaan en het uiterste eruit kunnen halen. Bovendien ga je heel intensief met elkaar om, dus is het ook belangrijk om je eigen ding te hebben. Al is het niet de bedoeling om

eilandjes te creëren, daarom zijn er veel dwarsverbanden en hebben wij veel onderling overleg."

## GESPREKSPARTNER

Vaak genoeg wordt er gezegd dat het mis gaat zodra vrouwen zich in het bedrijf mengen. "Onzin", zeggen Geraldine en Ria licht geïrriteerd. "Wij geloven echt dat het ons bedrijf sterker maakt. Doordat je als vrouw betrokken bent, weet je dat er bepaalde investeringen gedaan moeten worden en dat er regelmatig overgewerkt moet worden. Je begrijpt elkaar veel beter als de neuzen dezelfde kant op staan." De ondernemsters merken overigens op dat ze niet de enige vrouwen in het vak

zijn. "Veel vrouwelijke collega's hebben vergelijkbare taken, voornamelijk kantoorwerk. Dat is makkelijker te combineren met het gezin. Als je op de trekker zit, kun je niet om 15.00 uur thuis zijn. Zoals wij het bedrijf met z'n vieren runnen, dat zie je echter niet veel. Dat is jammer, want je kunt als vrouw heel veel betekenen voor het eigen bedrijf. Je bent echt een gesprekspartner. Het is goed om je daar bewust van te zijn en te staan voor wie je bent en wat je doet." In dat opzicht mogen vrouwen volgens Ria en Geraldine best wat meer zichtbaar zijn. Rest nog één vraag: hoe houd je het met z'n vieren werkbaar? "Het is belangrijk dat je elkaar respecteert en dat je gebruik maakt van elkaars sterke punten."